

Sygn. akt III KRS 3/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSA Agata Pyjas-Luty

w sprawie z odwołania K. B.-Z.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 12 września 2013 r.

i 8 października 2013 r. w przedmiocie nieprzedstawienia wniosku o powołanie

do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Ś.,

ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2013 r., poz. 155,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 marca 2014 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą nr [...] z dnia 12 września i 8 października 2013 r., działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 41 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2011 r., Nr 126,

poz. 714 ze zm.; zwana dalej „ustawą o KRS”), postanowiła nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w Ś.: K. M. B.-Z. – radcy prawnego, J. T. B. – asystenta sędziego Sądu Okręgowego w B., P. B. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w B., B. Z. D. – asystenta sędziego Sądu Rejonowego w B., K. D. G. – radcy prawnego, N. K. G.-P. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w B., M. H. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w M., A. K. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w Ś., M. M. – asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w B., B. J. M.-O. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w B., W. M. N. – referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym w B., E. B. S. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w G., A. K. S. – adwokata, M. G. T. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w G., W. J. W. – asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w B., M. W. – asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w B., D. K. W.-S. – asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w B. oraz G. P. W. – asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w P..

W uzasadnieniu uchwały wskazano, iż na jedno wolne stanowisko sędziego w Sądzie Rejonowym w Ś., ogłoszone w Monitorze Polskim z dnia 14 marca 2013 r., poz. 155, zgłosiło się osiemnastu wymienionych powyżej kandydatów. Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa ocenił, że zebrane materiały nie są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie i wystąpił do Krajowej Rady Sądownictwa z wnioskiem o zaproszenie w dniu 12 września 2013 r. na rozmowy w trybie wideokonferencji wytypowanych kandydatów: radcę prawnego K. D. G., referendarza A. K. asystenta sędziego M. M., prokuratora E. B. S., adwokata A. K. S. oraz prokuratora M. G. T., a także Prezesa Sądu Okręgowego w B.. Zespół przy wyborze na rozmowy wskazanych kandydatów przyjął, jako kryterium, najwyższe poparcie środowiska sędziowskiego, samodzielne wykonywanie zawodu prawniczego z praktyką karnistyczną oraz wytypował osobę wykonującą zawód radcy prawnego z najwyższym poparciem. W dniu 12 września 2013 r. Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa przeprowadził rozmowy z zaproszonymi kandydatami. Stawił się przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej oraz przedstawiciel Krajowej Rady Radców Prawnych. W posiedzeniu Zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Krajowej Rady Prokuratury.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa ocenił, że zebrane materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie i po naradzie postanowił jednogłośnie (4 głosy „za”) rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa kandydaturę prokuratora E. B. S. na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Ś.. W uzasadnieniu stanowiska Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że z rozmowy z Prezesem Sądu Okręgowego w B. wynika, iż etat sędziego w Sądzie Rejonowym w Ś. przewidziany jest w Wydziale Karnym. W ocenie Zespołu, w obecnym postępowaniu konkursowym najwyższe kwalifikacje do objęcia tego stanowiska ma prokurator E. B. S., co wynika z jego stażu pracy, jak i bardzo dobrej oceny kwalifikacyjnej. Kandydatura ta wprawdzie nie uzyskała poparcia środowiska sędziowskiego, jednak zdaniem Prezesa Sądu Okręgowego w B., wynika to z braku zaufania środowiska sędziowskiego do osób z innych zawodów prawniczych, które często nie sprawdzają się po powołaniu na stanowisko sędziego. Na posiedzeniu Zespołu członków Rady Prezes Sądu Okręgowego poparła tych kandydatów, którzy uzyskali najwyższe poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w B. i Zgromadzenia Ogólnego Sędziów – A. K. i M. M.. Zespół stwierdził jednak, że mają oni znacząco mniejsze doświadczenie zawodowe, w tym w szczególności związane ze stosowaniem prawa karnego.

Rekomendowany przez Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa kandydat w osobie prokuratora E. B. S. nie uzyskał aprobaty Rady. Podczas pierwszego głosowania Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 12 września 2013 r. na kandydata oddano - 8 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 8 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego nie uzyskał on wymaganej bezwzględnej większości głosów. Także pozostali kandydaci nie uzyskali - w tym głosowaniu - wymaganej bezwzględnej większości głosów. Na kandydaturę: K. M. B.-Z. oddano 0 głosów „za”, 4 głosy „przeciw” i 13 głosów „wstrzymujących się”, J. T. B. oddano 0 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 16 głosów „wstrzymujących się”, P. B. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, B. Z. D. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, K. D. G. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, N. K. G.-P. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, Pana M. H. oddano 0 głosów „za”,

0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, A. K. oddano 1 głos „za”, 0 głosów „przeciw” i 16 głosów „wstrzymujących się”, M. M. oddano 5 głosów „za”, 3 głosy „przeciw” i 6 głosów „wstrzymujących się”, B. J. M.-O. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, W. M. N. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, A. K. S. oddano 0 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 16 głosów „wstrzymujących się”, M. G. T. oddano 0 głosów „za”, 1 głos „przeciw” i 16 głosów „wstrzymujących się”, W. J. W. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, M. W. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”, D. K. W.-S. oddano 1 głos „za”, 0 głosów „przeciw” i 16 głosów „wstrzymujących się”, G. P. W. oddano 0 głosów „za”, 0 głosów „przeciw” i 17 głosów „wstrzymujących się”.

W związku z tym, że w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów, Rada postanowiła przed drugim głosowaniem dotyczącym kandydatów na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Rejonowym w Ś. przeprowadzić rozmowy z tymi, którzy uzyskali największą liczbę głosów, tj. z E. B. S. i M. M.. Podczas posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 8 października 2013 r. wysłuchano zaproszonych kandydatów, po czym w drugim głosowaniu, przeprowadzonym na podstawie § 12 ust. 3 pkt 1) Regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (Uchwała KRS z dnia 22 lipca 2011 r., M.P. Nr 72, poz. 712), kandydaci ci także nie uzyskali wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Prokurator E. B. S. w 1997 r. ukończył wyższe studia prawnicze, uzyskując tytuł magistra prawa z ogólną oceną bardzo dobrą. Po odbyciu aplikacji prokuratorskiej, we wrześniu 1999 r. złożył egzamin prokuratorski z łącznym wynikiem dobrym. Z dniem 1 listopada 1999 r. został mianowany asesorem Prokuratury Rejonowej w G., a następnie z dniem 1 listopada 2001 r. został powołany na stanowisko prokuratora tej Prokuratury, gdzie pełni obowiązki do chwili obecnej. Ocenę pracy i kwalifikacji prokuratora E. B. S. sporządził sędzia Sądu Okręgowego w B. - R. M. - wizytator ds. karnych. Sędzia wizytator wyraził pozytywną opinię o kandydacie. Stwierdził, że legitymuje się on odpowiednio długim stażem pracy, wiedzą prawniczą i doświadczeniem praktycznym, które

z powodzeniem wykorzystuje w swojej pracy. Kandydat sprawnie organizuje swoją pracę, a sporządzane przez niego orzeczenia są na wysokim poziomie merytorycznym. Zatem kwalifikacje zawodowe E. B. S. oraz nabyte doświadczenie w pracy na stanowisku prokuratora pozwalają stwierdzić, że w przypadku powołania na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Ś. w należyty sposób będzie się wywiązywać z nałożonych obowiązków. Kandydatura prokuratora E. B. S. została negatywnie zaopiniowana przez Kolegium Sądu Okręgowego w B. (0 głosów „za”, 6 głosów „przeciw”). Podczas głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów tego Sądu Kandydat uzyskał 10 głosów „za”, 70 głosów „przeciw” (4 głosy nieważne). Krajowa Rada Sądownictwa oceniła, że mimo, iż E. B. S. posiada odpowiedni poziom wiedzy merytorycznej i doświadczenie zawodowe, to nie jest akceptowany przez środowisko sędziowskie, czego wyrazem są wyniki głosowania Kolegium i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Sądu Okręgowego w B.. Powołanie takiej osoby na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Ś. mogłoby utrudnić jego współpracę z tym środowiskiem oraz prawidłowe funkcjonowanie Sądu. Ponadto Kandydat nie zaprezentował się dobrze w trakcie wysłuchania przed Krajową Radą Sądownictwa.

Z kolei asystent sędziego M. M. w 2005 r. ukończył wyższe studia prawnicze, uzyskując tytuł magistra prawa z ogólną oceną dobrą. Po odbyciu aplikacji sędziowskiej, we wrześniu 2008 r. złożył egzamin sędziowski z łącznym wynikiem dostateczny plus. Z dniem 16 grudnia 2008 r. został zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w VII Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Sądzie Rejonowym w B., w którym pracował do sierpnia 2013 r. Dopiero obecnie, jak wynikało z podanych przez niego informacji, wykonuje obowiązki asystenta sędziego w Wydziale Karnym. Ocenę pracy i kwalifikacji M. M. sporządził sędzia wizytator Sądu Okręgowego w B. - R. D.. Na podstawie analizy przedstawionych do oceny projektów orzeczeń i uzasadnień, opinii służbowych i opinii sporządzonych przez sędziów współpracujących z kandydatem, sędzia wizytator stwierdził, że kandydat ten posiada właściwą wiedzę, umiejętności i cechy charakteru niezbędne do wykonywania zawodu sędziego. Wykazuje znajomość orzecznictwa i poglądów doktryny zarówno z dziedziny prawa materialnego, jak i postępowania procesowego. Umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce,

a także sprawnie wykonuje powierzone obowiązki. Posiada predyspozycje osobiste i kompetencje zawodowe, które pozwalają rekomendować jego kandydaturę na stanowisko sędziego. Kandydatura asystenta sędziego M. M. została pozytywnie zaopiniowana przez Kolegium Sądu Okręgowego w B. (6 głosów „za”). Podczas głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów tego Sądu Kandydat uzyskał 50 głosów „za”, 31 głosów „przeciw” (3 głosy nieważne). Krajowa Rada Sądownictwa oceniła, że asystent sędziego M. M. pomimo uzyskania poparcia środowiska sędziowskiego, nie wyróżnia się dużym doświadczeniem zawodowym oraz odpowiednim poziomem wiedzy w dziedzinie prawa karnego i przygotowaniem do orzekania w Wydziale Karnym. Otrzymał także słabą ocenę na egzaminie sędziowskim (dostateczny plus). Ponadto kandydat nie zaprezentował się dobrze w trakcie wysłuchania przed Krajową Radą Sądownictwa.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności, Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że w obecnej procedurze nominacyjnej nie wyłonił się kandydat, który gwarantowałby odpowiednie zaspokojenie potrzeb orzeczniczych Sądu Rejonowego w Ś.. Powyższe spowodowało, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 8 października 2013 r. na kandydaturę M. M. oddano 5 głosów „za”, 3 głosy „przeciw”, przy 6 głosach „wstrzymujących się”, zaś na kandydaturę E. B. S. oddano 1 głos „za”, 11 głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”, w rezultacie czego żaden z nich nie uzyskał wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Od powyższej uchwały odwołanie złożyła K. B.-Z.. Zaskarżonej uchwale zarzuciła naruszenie: 1/ art. 3 ust. 1, art. 33 ustawy o KRS oraz § 16 ust. 1 uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. Nr 72, poz. 712), przez niezbadanie materiałów sprawy i dokonanie oceny kandydatury odwołującej się bez zachowania obowiązku wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy oraz art. 60 Konstytucji RP, przez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego reguł i kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej oraz równego traktowania i zasad demokratycznego państwa; 2/ art. 3 ust. 2 ustawy o KRS i § 21 uchwały Krajowej

Rady Sądownictwa z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa, przez przyjęcie, że Rada posiada uprawnienie a nie obowiązek przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego; 3/ art. 41 ustawy o KRS, przez wskazanie, że z powodu nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia obowiązków sędziego istnieje podstawa umorzenia postępowania. Odwołująca się wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu odwołania wskazano, że w przedmiotowej sprawie jako podstawę prawną zaskarżonej uchwały Rada wskazała art. 3 ust. 1 i art. 41 ustawy o KRS. Sentencja przedmiotowej uchwały nie umarza postępowania, a jedynie wskazuje na nieprzedstawienie wniosku o powołanie na stanowisko sędziego w Sądzie Rejonowym żadnego z uczestników postępowania. Brak jest zaś podstaw do umorzenia postępowania w stosunku do wniosku odwołującej się. Zgodnie z art. 41 ustawy o KRS, Rada umarza postępowanie, jeżeli podjęcie uchwały stało się zbędne lub niedopuszczalne. W przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z żadną z tych przesłanek. Podjęcie uchwały nie stało się zbędne. Stanowisko sędziego w Sądzie Rejonowym w Ś. w dalszym ciągu jest nieobsadzone. Nie stało się także niedopuszczalne, gdyż wniosek skarżący nie został cofnięty.

Odwołująca się wskazała, iż brak przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie sędziego stanowi naruszenie kompetencji Rady, bowiem ma ona obowiązek do dokonywania czynności określonych w ustawie i regulaminie. Żaden z przepisów nie daje Radzie uprawnienia do nieprzedstawienia wniosku Prezydentowi. Tym bardziej, że do konkursu zgłosiło się aż 18 kandydatów. W postępowaniu od kilku lat biorą udział te same osoby i prawdopodobnie te same osoby złożą wnioski w powtórzonym postępowaniu. Wobec powyższego decyzja o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP żadnego kandydata do pełnienia urzędu spowoduje przedłużenie się postępowania oraz zwiększy jego koszty. W rezultacie Rada będzie stała przed podobnym wyborem jak w obecnym postępowaniu. W ocenie odwołującej się, także uchwała KRS z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa

(Dz. U. Nr 72, poz. 712) nie daje możliwości wydania decyzji o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego.

Zdaniem odwołującej się, naruszony został przepis art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, przez brak wszechstronnego rozważenia sprawy przez Radę. Rada nie dokonała kompleksowej oceny materiału dotyczącego osoby skarżącej. Rada nie skorzystała w tym przypadku z uprawnienia, jakie daje jej ust. 2 powyższego artykułu. Skoro w postępowaniu w dniu 12 września 2013 r. żaden z kandydatów nie otrzymał wymaganej bezwzględnej większości głosów, to Rada powinna oprzeć się na przesłance pozaustrojowej jaką jest autoprezentacja. W ten sposób rozszerzyłaby zakres wiedzy o kandydatach. Brak dopuszczenia odwołującej się do autoprezentacji w przypadku, gdy Rada nie wyłoniła kandydata do przedstawienia wniosku na wolne stanowisko sędziego, stanowi naruszenie art. 33 ust. 2 ustawy o KRS. Zaproszenie do udziału w autoprezentacji tylko kilku wybranych osób oznacza też naruszenie uprawnień odwołującej się. W ten sposób naruszono art. 60 Konstytucji RP, przez niezastosowanie przy ocenie kandydatów na stanowisko sędziego reguł i kryteriów, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej oraz równego traktowania i zasad demokratycznego państwa.

W dalszej części uzasadnienia odwołująca się wskazała, że Rada nie jest związana opinią Zespołu opracowującego wnioski oraz listę rekomendowanych kandydatów. W jej ocenie, Rada nie dokonała kompleksowej analizy materiału sprawy, a skarżąca spełnia przesłanki do ubiegania się do pełnienia urzędu sędziego. Sędzia wizytator SSO D. K. pozytywnie zaopiniowała jej kandydaturę. Uzyskała również pozytywną opinię Ministra Sprawiedliwości. Podkreśliła, że brak poparcia środowiska sędziowskiego wytłumaczyła Prezes Sądu Okręgowego w B., wskazując, iż „wynika to z braku zaufania do osób z innych zawodów prawniczych”. W związku z tym Rada nie powinna przywiązywać zbyt dużej wagi do tego kryterium.

Odwołująca się zwróciła wreszcie uwagę, że Rada nie dokonała wszechstronnej oceny kandydatów także w zakresie opisywanego w uzasadnieniu uchwały kryterium wyników studiów oraz egzaminu sędziowskiego. Podkreśla, iż współpracuje z kancelariami prawnymi. W ramach pomocy prawnej udziela porad

prawnych z różnych dziedzin prawa i o różnym stopniu skomplikowania. Uczestniczy także w szkoleniach prowadzonych m. in. przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w B.. A zatem jej doświadczenie, jak i wiedza, są znacznie bogatsze w porównaniu z okresem studiów i aplikacji, z uwagi na różnorodność spraw przedstawianych przez klientów kancelarii. Podkreśla, że także 18-letni staż pracy przemawia za zdobytym doświadczeniem zawodowym w dziedzinie prawa pracy, prawa bankowego i cywilnego.

W odpowiedzi na odwołanie Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analizę prawidłowości zaskarżonej uchwały rozpocząć wypada od zacytowania treści art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS zgodnie z którym uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Zgodnie z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej implikuje sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozagę tylko nieważność postępowania.

Odnosnie do granic zaskarżenia należy stwierdzić, że odwołująca się zaskarżyła uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 12 września i 8 października 2013 r. w całości, aczkolwiek z uzasadnienia odwołania wynika, iż zarzuty i wnioski odwołania dotyczą zasadniczo jej osoby.

Podkreślić należy, że aktualny jest pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym kognicja Sądu Najwyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 11, poz. 93). Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK – A 2008 nr 4, poz. 63), ani szczególna, konstytucyjna pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w myśl art. 12 ust. 5 ustawy o KRS w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania administracyjnego. Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. I jako taka powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności, przestrzegania stosownych procedur prawnych. Zgodzić się natomiast należy ze stanowiskiem, że merytoryczna ingerencja sądu w rozstrzygnięcia Rady byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w rozważanym wypadku praw wynikających z art. 60 Konstytucji, tj. prawa równego dostępu do służby

publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest, w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji, konieczna. W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydatury i przedstawiania wniosku Prezydentowi.

Przechodząc do podstaw odwołania od przedmiotowej uchwały Rady wypada stwierdzić, że są one nieuzasadnione.

Co się tyczy zarzutu naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS należy zauważyć, że przepis ten zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Naruszenie tego przepisu może zatem polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. W rozpoznawanym przypadku sytuacja taka nie miała miejsca. Natomiast wbrew sugestiom odwołującej się, wezwanie uczestników postępowania na posiedzenie Rady celem ich wysłuchania nie ma obligatoryjnego charakteru. Z literalnego brzmienia przepisu art. 32 ust. 2 ustawy o KRS jednoznacznie wynika, że wezwania takiego dokonuje się w uzasadnionych przypadkach, a zatem jest ono odstępstwem od reguły rozpatrywania spraw przez Krajową Radę Sądownictwa bez osobistego udziału uczestników postępowania i to Rada decyduje, czy w konkretnej sprawie zachodzi potrzeba sięgnięcia przez nią po ten środek. Chybiony jest zatem zarzut oparty na twierdzeniu, iż Rada nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia w odniesieniu do skarżącej.

Rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w Ś., Krajowa Rada Sądownictwa wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące poszczególnych uczestników

postępowania, rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, zwłaszcza te, o jakich mowa w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów, opinie wizytatorów i przełożonych, rekomendacje oraz wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego. Warto zauważyć, że ów katalog (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem kwalifikacji kandydatów - nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów należy podkreślić, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością kwalifikacji nie można utożsamiać tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itp. Aktualnym pozostaje przy tym ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r. pogląd judykatury, w myśl którego w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być zróżnicowany w zależności od potrzeb. Nie jest jednak konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z przyjętych kryteriów oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011 nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015).

Wbrew twierdzeniom odwołującej się, kryteria, jakimi kierowała się Rada podejmując decyzję o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP kandydatów z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na wolnym stanowisku sędziego, są wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały. Rada w pierwszej kolejności spośród wszystkich kandydatów wyłoniła najlepszych, biorąc pod uwagę ich kwalifikacje, przebieg pracy zawodowej, oceny kwalifikacyjne sporządzone przez sędziów wizytatorów oraz doświadczenie w stosowaniu prawa karnego, następnie jednak, w konsekwencji szczegółowego rozważenia całokształtu okoliczności sprawy uznała, że w obecnej procedurze nominacyjnej nie wyłonił się kandydat, który gwarantowałby odpowiednie zaspokojenie potrzeb orzecniczych Sądu Rejonowego w Ś.. Skarżąca nie przedstawiła w motywach odwołania żadnych argumentów mogących podważyć tę konkluzję. Przede wszystkim nie wykazała jakichkolwiek okoliczności, które pozwalałyby uznać za zasadny zarzut niezastosowania przez Radę w doniesieniu do skarżącej tych samych kryteriów oceny, które przyjęto wobec pozostałych uczestników postępowania. Wprawdzie konkurs rozpisano na wolne stanowisko sędziego w Sądzie Rejonowym w Ś., ale z materiału sprawy wynika, że w grę wchodziło stanowisko w Wydziale Karnym tego Sądu. Nie można zatem kwestionować zasadności przyjęcia przez Krajową Radę Sądownictwa, jako jednego z głównych kryteriów oceny kandydatów, ich kwalifikacji i doświadczenia zawodowego oraz wiedzy z zakresu tej właśnie gałęzi prawa. Tymczasem dostateczne oceny studiów i egzaminu sędziowskiego oraz wykonywanie przez odwołującą się zawodu radcy prawnego i zdobyte w tym czasie doświadczenie głównie w dziedzinie prawa pracy, bankowego i cywilnego, nie stawiały skarżącej w gronie faworytów konkursu. Wbrew twierdzeniom odwołującej się, również nie bez znaczenia dla kompleksowej oceny jej kandydatury pozostawał brak poparcia organów samorządu sędziowskiego. Warto zauważyć, że aczkolwiek wyniki głosowania na kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze

poparcie środowiska zawodowego lub nie uzyskała go w ogóle (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271).

Resumując, zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur jest wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej cech dowolności. Wyklucza to dalszą ingerencję Sądu Najwyższego w zawartą w uchwale decyzję o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP któregoś z uczestników postępowania z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na wakującym stanowisku sędziowskim.

Nie ma też racji odwołująca się zarzucając, że brak przedstawienia Prezydentowi wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego stanowi naruszenie kompetencji Rady. Wywodzenie z treści art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS (który wskazuje, iż do kompetencji Rady należy przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych) wniosku, że Rada jest obowiązana w następstwie każdego przeprowadzanego konkursu przedstawić Prezydentowi kandydaturę któregoś z uczestników postępowania, jest całkowicie chybione. Obowiązkiem Rady jest ocena przydatności kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziego i na tej podstawie podjęcie stosownej decyzji. W żadnej mierze nie oznacza to, że w efekcie każdego przeprowadzonego konkursu na wolne stanowisko sędziowskie Rada obowiązana jest przedstawić Prezydentowi kandydata z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu, jeśli żaden z uczestników postępowania nie spełnia w dostatecznym stopniu stawianych wszystkim kandydatom wymagań.

Odnosnie ostatniego z podniesionych przez odwołującą się zarzutów podkreślić należy, że Sąd Najwyższy podziela w tym zakresie w całości stanowisko Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa wskazane w odpowiedzi na odwołanie. O ile nie budzi wątpliwości, że art. 41 ustawy o KRS nie powinien znaleźć się w podstawach przedmiotowej uchwały, to jednak zarówno dalsza część rozstrzygnięcia jak i uzasadnienie uchwały nie pozostawiają wątpliwości, iż Krajowa Rada Sądownictwa nie umorzyła postępowania. A zatem uchybienie w postaci

nieprawidłowego wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia nie miało wpływu na wynik sprawy.

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, Sąd Najwyższy orzekł o jego oddaleniu z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

aw